

دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۹/۲۳

پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۱۲/۱۷

فصلنامه مدیریت دانش و توسعه فردی

سال اول، شماره ۳، زمستان ۱۴۰۳

صص ۶۲-۸۲

مقاله پژوهشی

بررسی روند عامل شخصیتی روان رنجوری و صفات آن در بین دانشجویان (مطالعه موردی دانشگاه افسری امام علی (ع))

یاسر حاجی آقازاد^۱، سید حسین آتشی^۲

چکیده

زمینه و هدف: با توجه به نقش ویژگی‌های شخصیتی در عملکرد فردی و سازمانی آنان و همچنین لزوم پژوهش در زمینه بررسی ویژگی‌های شخصیتی فرماندهان، پژوهش حاضر در صدد بررسی وضعیت صفات شخصیتی عامل روان رنجوری در بین دانشجویان بر اساس مدل شخصیتی NEO در دانشگاه افسری امام علی (ع) می‌باشد.

روش‌شناسی: پژوهش حاضر از نظر ماهیت و روش، یک تحقیق علی-مقایسه‌ای محسوب گردیده و درصدد بررسی وضعیت و نیز مقایسه صفات یاد شده در جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانشجویان دانشگاه افسری امام علی (ع)، شامل دانشجویان ورودی سال‌های ۱۳۹۹، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ است. نحوه نمونه‌گیری از جامعه موردنظر بدین صورت است که ۲۲۰ نفر از دانشجویان مقاطع سال یکم، سال دوم و سال سوم از مجموعه ۲۲ گروهان (هر گروهان ۱۰ نفر) به طور تصادفی ساده انتخاب و از آنان جهت شرکت در پژوهش دعوت به عمل آمده است.

یافته‌ها: نتایج بدست آمده بیانگر آن است که بین عامل شخصیتی روان رنجوری در دانشجویان سال یکم، دوم و سوم تفاوت وجود دارد ($P<0/05$, $F=2/963$). نتایج تحلیل بعد از آزمون LSD بیانگر آن است که بیشترین میزان روان رنجوری مربوط به دانشجویان سال دوم و کمترین میزان در دانشجویان سال اول است. همچنین روان رنجوری دانشجویان سال اول کمتر از دانشجویان سال دوم و سوم بوده و روان رنجوری سال دوم اندکی بیشتر از دانشجویان سال سوم است.

کلیدواژه‌ها: شخصیت، روان رنجوری، دانشگاه امام علی.

۱- دکتری روان‌شناسی عمومی، مدرس گروه علوم اجتماعی، دانشکده مدیریت، دانشگاه امام علی (ع)، تهران، ایران، نویسنده مسئول: Yaser.haji62@gmail.com

۲- کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، مربی گروه علوم اجتماعی، دانشکده مدیریت، دانشگاه امام علی (ع)، تهران، ایران. sha13522531@gmail.com

مقدمه

ویژگی‌های شخصیتی الگوهای نسبتاً پایدار تفکر، احساس و رفتار فرد را توصیف می‌کند (دی یانگ^۱، ۲۰۱۵). گسترده‌ترین طبقه‌بندی ویژگی‌های شخصیتی، یعنی پنج عامل تمرکز دارند (بلیدورن^۲ و همکاران، ۲۰۲۱). ویژگی‌های شخصیتی به صورت سلسله مراتبی ساختار یافته‌اند، با پنج بزرگ - روان رنجورخویی، برون گرایی، باز بودن به تجربه، توافق پذیری و وظیفه شناسی - حوزه‌های گسترده‌ای در نظر گرفته شده است که جنبه‌های متعددی را در بر می‌گیرد که به نوبه خود شامل جنبه‌های متعددی است (دی یانگ، کویلتی، وپترسون، ۲۰۰۷).

از نظر لفظی کلمه شخصیت برابر واژه personality به زبان انگلیسی یا personalite در فرانسه است. این دو واژه در حقیقت از ریشه لاتین persona گرفته شده که به معنی نقاب یا ماسکی بود که در یونان و روم قدیم بازیگران تئاتر بر چهره می‌گذاشتند. این تعبیر تلویحاً اشاره بر این مطلب دارد که شخصیت هر فرد ماسکی است که بر چهره خود می‌زند تا وجه تمایز او از دیگران باشد (حق شناس، ۱۳۹۰).

شخصیت مفهومی است که هم به صورت عامیانه و هم به صورت کاربردی مورد استفاده قرار می‌گیرد. اصولاً هر کسی خصوصیات، منش، توانایی‌ها و ویژگی‌های منحصر به فردی دارد که الگوی رفتار، شیوه‌های پاسخ‌دهی و واکنش‌های وی را به محیط درونی و بیرونی نشان می‌دهد. این خصوصیات، شخصیت فرد را تشکیل می‌دهند. شخصیت مجموعه‌ای از صفات هیجانی و رفتاری است که فرد را در زندگی روزمره‌اش احاطه و همراهی می‌کند. به عبارت دیگر شخصیت، خصوصیات مستمری است که فرد از طریق آن‌ها تعامل و سازگاری خود را با دیگران و محیط اجتماعی تنظیم می‌کند. صاحب‌نظران حوزه شخصیت و روانشناسی از شخصیت تعریف‌های گوناگونی ارائه کرده‌اند. در زیر به چند مورد از تعاریفی که مربوط به دیدگاه‌های نظری پژوهش حاضر است اشاره می‌شود:

بنا به نظر آلپورت^۳، شخصیت عبارتست از سازمانی پویا در درون فرد و متشکل از سیستم‌های روانی - فیزیکی که خصوصیات رفتار و تفکر فرد را مشخص می‌کند (دی یانگ^۱، ۲۰۱۵).

1. DeYoung

2. Bleidorn

3. Allport

کتل، شخصیت را به عنوان عاملی که اجازه پیش‌بینی رفتار شخص در اوضاع و احوال معین دست می‌دهد، معنی می‌کند (ملکی و همکاران، ۱۳۹۰). گیلفورد^۲ شخصیت را الگوی منحصر به فرد صفات شخصیتی می‌نامد (ژیا و کوب^۳، ۲۰۲۰).

شخصیت را شاید بتوان اساسی‌ترین موضوع علم روانشناسی دانست؛ زیرا محور اساسی بحث در زمینه‌های دیگر مانند یادگیری، انگیزه، ادراک، تفکر، عواطف و احساسات، هوش و... است. به عبارت دیگر موارد فوق‌الذکر اجزا تشکیل دهنده شخصیت به حساب می‌آیند و موضوع شخصیت مانند دیگی است که تمام مواد و مخلفات روانشناسی در آن پخته می‌شود (ملکی و همکاران، ۱۳۹۰). شناخت شخصیت، ویژگی‌ها، چگونگی شکل‌گیری، عوامل موثر در ایجاد شخصیت و... از یک جنبه، ارضای حس کنجکاوی و میل حقیقت‌جویی را در انسان به دنبال دارد و ازسوی دیگر این شناخت‌ها و اطلاعات به شخص امکان می‌دهد که در ارتباط با دیگران موضع‌گیری‌های مناسب و آگاهانه داشته باشد (بلیدورن^۴ و همکاران، ۲۰۲۱). کارفرمایان در انتخاب افراد برای تصدی مشاغل مهم نیاز به شناخت خصوصیتی چون صداقت، توان مقابله با فشار و مانند آن دارند. هرگاه روانشناسان مشاوره در کار کمک به دانشجویان برای انتخاب شغل، علاوه بر عملکرد تحصیلی آنان اطلاعاتی درباره شخصیت آنان در دست داشته باشند، راهنمایی‌های کارآمدتری ارائه می‌دهند؛ از طرفی مطالعه ویژگی‌های شخصیتی که با موفقیت و سلامت روان در ارتباط هستند و بررسی تاثیر تفاوت‌های فرهنگی بر روی این عوامل، به شناخت عوامل اثرگذار بر این ویژگی‌ها کمک شایانی می‌کند. به همین دلیل برای انجام هرکاری ویژگی‌های شخصیتی فرد بایستی متناسب با آن کار باشد.

رویکردهای تحلیل عوامل در شخصیت:

این نظریه که شخصیت و رفتار انسان نتیجه مجموعه‌ای از صفات مختلف است، از قدیم موجود بوده اما در زمان معاصر دو گروه برای آن اهمیت قائل شده و آن را توسعه داده‌اند، یک گروه آن‌هایی هستند که با روش کلینیکی به نظریه‌پردازی درباره صفت پرداخته‌اند و گروه دیگر روش‌های آزمایشی به خصوص روش‌های آماری مانند روش تحلیل عوامل را اساس دست‌یابی به تئوری صفات دانسته‌اند (آتشی و رضایی، ۱۳۹۴). واحد ادراکی این

-
1. DeYoung
  1. Guilford
  3. Xie & Cobb
  4. Bleidorn

نظریه‌ها، صفت است و منظور از آن آمادگی کلی انسان برای رفتار کردن به سبکی خاص است. از میان سه نظریه‌پرداز صاحب نام در این دیدگاه، آیزنک و کتل^۱ از روش آماری خاصی به نام تحلیل عاملی استفاده کردند تا صفات عمده‌ای که شخصیت انسان را شکل می‌دهد مشخص کنند در حالی که آلپورت به روش بالینی توجه بیشتری داشت (ملکی و همکاران، ۱۳۹۰).

در نظریه صفات، تعیین چهره برجسته و پیشگام، چندان ساده به نظر نمی‌رسد. در ابتدا، برای مدتی آلپورت از این نظریه حمایت کرد ولی تحقیقات تجربی چندان در پیشبرد آن انجام نداد. سپس آیزنک و کتل سهم تحقیق ویژه‌ای را در این دیدگاه به عهده گرفتند. فرض اصلی رویکرد صفات این است که پاسخ‌های متفاوت انسان‌ها به موقعیت‌های خاص به دلیل آمادگی‌های مشخصی است که در آن‌ها موجود است که به این آمادگی‌ها صفات گفته می‌شود. به عبارت دیگر افراد را می‌توان با توجه به این طرز رفتارهای خاص آن‌ها شناسایی و توصیف کرد. مثلاً احتمال این است که انسان موجودی معاشرتی و صمیمی باشد و یا سلطه‌جو و با جرات. افرادی که برای این طرز رفتار آمادگی بیشتری دارند، در این صفات زیاد درجه‌بندی می‌شوند مثلاً داشتن درجه بالا در برون‌گرایی و یا سلطه‌جویی. درحالی‌که افراد با آمادگی کمتر در رفتار به شیوه‌های فوق، در این صفات کم درجه‌بندی می‌شوند. اگرچه این نظریه‌پردازان در تعیین صفاتی که شخصیت انسان را تشکیل می‌دهد از یکدیگر متفاوتند، ولی همگی آن‌ها بر این باورند که صفات، پایه‌های اصلی شخصیت انسان را تشکیل می‌دهد.

روان رنجوری

روان رنجوری یا نوروتیسیم (به انگلیسی: Neuroticism) یا سرشت مضطرب، یکی از صفات شخصیتی بنیادین است که با اضطراب، ترس، بدخلقی، نگرانی، حسادت، یأس، غیرت و احساس تنهایی شناخته می‌شود. واکنش افراد مبتلا به عوامل استرس‌زا بدتر است و احتمال اینکه اوضاع عادی را تهدیدآمیز و ناکامی‌های کوچک را به یأس شدید تعبیر کنند، زیاد است. ن‌ها نسبت به تنش‌های محیطی حساس هستند و ممکن است شرایط روزمره را تهدیدآمیز و مهم تلقی کنند. سرخوردگی‌هایی که ممکن است برای دیگران بی‌اهمیت باشد، می‌تواند برای این افراد مشکل‌ساز شده و منجر به ناامیدی شود.

فرد مبتلا به روان رنجوری ممکن است خودآگاه و خجالتی باشد. آنها ممکن است تمایل به درونی سازی فوبیا و سایر ویژگی های عصبی مانند اضطراب، وحشت، پرخاشگری، منفی گرایی و افسردگی داشته باشند. روان رنجوری یک حالت عاطفی مداوم است که توسط این واکنش ها و احساسات منفی تعریف می شود. روانجوری و ثبات هیجانی: روان رنجوری ویژگی های منفی شخصیت همچون اضطراب، ناپایداری، نگرانی، ناامنی در یک فرد را تعیین می کند (گوپتا، ۲۰۰۸)؛ بنابراین، ثبات احساسی برای غلبه بر روانجوری مورد نیاز است (رادوکوانو، ۲۰۱۲)

انسان در هر محیطی که قرار می گیرد مجموعه ای از ویژگی های خود را وارد آن محیط می کند و علاوه بر این که از آن محیط تاثیر می پذیرد، تاثیراتی را نیز بر آن اعمال می کند. چنین تاثیر و تاثراتی در محیط های گوناگون می تواند متفاوت باشد، چرا که ویژگی های محیط ها، متفاوت از یکدیگر هستند. می توان گفت که محیط نظامی علاوه بر وجوه اشتراکی که با سایر محیط های اجتماعی دارد، تفاوت های بارزی نیز با آنها دارد. ویژگی-هایی چون رعایت نظم و مقررات و وجود جو اطاعت و رهبری آن را از محیط های مشابه مجزا می سازد، بنابراین تاثیر آن روی فرد و همچنین تاثیر فرد روی چنین محیطی اهمیت خاصی می یابد. بر این اساس از ویژگی های شخصیتی، توانایی رهبری برای فرماندهان نظامی اهمیت فراوانی می یابد. ویژگی های شخصیتی افراد برای پذیرش این قوانین و مقررات متفاوت خواهد بود. به طور کلی هر چه ویژگی های شخصیتی فرد و نگرش او به اجرای مقررات با شرایط جاری در واحد نظامی نزدیکتر باشد، پذیرش بهتری نشان خواهد داد. در ضرورت و اهمیت شناخت ویژگی های شخصیتی می توان گفت که اصولاً بدون شناخت شخصیت افراد، امکان این که بتوان از استعداد های آنها به نحو مطلوب استفاده کرد، وجود ندارد. لذا بایستی قبل از بکارگیری افراد در زمینه های مختلف یک ارزیابی عینی از شخصیت آنان به عمل آورد تا بتوان آنها را به طرز درستی شناسایی کرد. هیلگارد^۱ (۱۹۸۳) در بحث اهمیت شناخت شخصیت چنین اظهار نظر کرده اند: کارفرمایان در انتخاب افراد برای تصدی مشاغل مهم نیاز به شناخت خصوصیات چون صداقت، توان مقابله با فشار و مانند آن دارند. از این رو مطالعه شخصیت اهمیت ویژه ای دارد و به افراد کمک های متنوعی را در زمینه های گوناگون می کند و آنها را با یک دید وسیع در انتخاب

و بکارگیری افراد در جایگاه‌های ویژه تحصیلی و شغلی همراه می‌سازد. با توجه به موارد مذکور و از آنجایی که فرماندهان نظامی نقش بسیار موثری در امنیت کشور داشته و نیازمند توجه خاص هستند، بررسی ویژگی‌های شخصیتی آنان از اهمیت فراوانی برخوردار است و شناسایی ویژگی‌های شخصیتی در جهت تشخیص افراد مناسب مسند مدیریت و رهبری سازمان‌ها و رده‌های نظامی و اداری کشور می‌تواند چگونگی ویژگی‌های شخصیتی آنان را مورد مقایسه قرار داد. بنابراین با توجه به اهمیت رده فرماندهان و تاثیر آنان بر امور کشوری، تحقیق حاضر بر دانشجویان دانشگاه افسری امام علی (ع) به عنوان فرماندهان آینده ارتش جمهوری اسلامی ایران متمرکز خواهد بود. بنابراین با توجه به نقش ویژگی‌های شخصیتی افراد در عملکرد فرد در زندگی شخصی و حرفه‌ای خود و با توجه به خلا پژوهش در زمینه بررسی ویژگی‌های شخصیتی فرماندهان، پژوهش حاضر در جستجوی بررسی و مقایسه‌ی ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان دانشگاه افسری امام علی (ع) صورت گرفته است.

مواد و روش‌ها

طرح پژوهش حاضر توصیفی از نوع علمی-مقایسه‌ای است. تحقیق توصیفی شامل روش‌هایی است که هدف آن‌ها توصیف شرایط یا پدیده‌های مورد بررسی است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه افسری امام علی (ع)، شامل دانشجویان ورودی سال‌های ۱۳۹۹، ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ است. نحوه نمونه‌گیری از جامعه موردنظر بدین صورت است که ۲۲۰ نفر از دانشجویان مقاطع سال یکم، سال دوم و سال سوم از مجموعه ۲۲ گروهان (هر گروهان ۱۰ نفر) به طور تصادفی ساده انتخاب و از آنان جهت شرکت در پژوهش دعوت به عمل آمده است. همچنین قبل از اجرای پرسشنامه نیز توضیحاتی در رابطه با نحوه پاسخ‌گویی به پرسشنامه برای شرکت‌کنندگان در پژوهش داده شد. سپس پرسشنامه شخصیت NEO-PI-R-240 در بین ۲۲۰ شرکت‌کننده مورد بررسی، توزیع گردید و در نهایت ۱۷۹ بسته پرسشنامه تکمیل و جمع‌آوری شد که پس از حذف موارد بی‌اعتبار تعداد ۱۴۳ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی و حقوق شرکت‌کنندگان، پرسشنامه‌ها کدگذاری شده و از نام و نام خانوادگی شرکت‌کنندگان در طی پژوهش سوال نشد.

مشخصات پرسشنامه شخصیتی NEOPI-R:

فرم تجدید نظر شده پرسشنامه شخصیتی NEO (NEOPI-R) پنج عامل اصلی شخصیت و شش رویه در هر عامل را اندازه گیری می کند (ژیا و کوب^۱، ۲۰۲۰). این دو جنبه تست یعنی پنج عامل اصلی و ۳۰ رویه آن، ارزیابی جامعی از شخصیت بزرگسالان ارائه می دهد (الخوری^۲ و همکاران، ۲۰۲۱). این تست دارای دو فرم S (برای گزارش های شخصی) و R (برای درجه بندی های مشاهده گر) است. فرم S شامل ۲۴۰ سوال ۵ درجه ای است که توسط خود افراد درجه بندی می شود و مناسب مردان و زنان در تمام سنین است. فرم R نیز دارای همان ۲۴۰ سوال بوده و با ضمیر سوم شخص شروع می شود و برای درجه بندی افراد متوسط، همسر، همسالان و یا کارشناسان بکار می رود (لیمایتر^۳ و همکاران، ۲۰۲۱). در تحقیق حاضر از فرم S استفاده شده است. این آزمون یک مدل مفهومی فراهم می سازد که تحقیقات مبتنی بر تحلیل عوامل دهه های قبلی را درباره ساخت شخصیت یکپارچه می کند. عواملی که در این تست مطرح شده اند، توسط ترکیب منطقی و بررسی های تحلیل عاملی فراهم شده و موضوع تحقیقات گوناگون در ۳۰ سال گذشته بر روی نمونه های بالینی و بزرگسالان سالم بوده است. از این رو سودمندی آن هم در جریانات بالینی و هم در جریانات تحقیقی ارزیابی شده است.

یافته ها

شاخص های آمار توصیفی متغیرهای تحقیق حاضر شامل عامل شخصیتی روان رنجوری و صفات شش گانه مربوط به آن در جدول زیر نشان داده شده است.

جدول شماره ۱ توزیع فراوانی شاخص های آمار توصیفی متغیرهای تحقیق

-
1. Xie & Cobb
  2. El Khoueiry
  3. Lemaitre

ردیف	متغیر	تعداد	نامیه	کمترین	بیشترین	میانگین	انحراف معیار	واریانس	میانگین نمونه هنجاریابی	مقدار t	سطح معنی داری
N	روان رنجوری	۱۴۳	۱۰۳/۰۰	۱۸/۰۰	۱۲۰/۰۰	۷۴/۱۹	۱۹/۳۴	۳۷۴/۱۷	۹۶	-۱۳/۴۷	۰/۰۰۰
N۱	اضطراب	۱۴۳	۲۰/۰۰	۲/۰۰	۲۲/۰۰	۲۲/۳۰	۴/۱۰	۱۶/۸۱	۱۶	-۱۰/۷۸	۰/۰۰۰
N۲	پرخاشگری	۱۴۳	۲۱/۰۰	۱/۰۰	۲۲/۰۰	۱۱/۸۵	۴/۲۶	۱۸/۱۸	۱۴	-۶/۰۲	۰/۰۰۰
N۳	افسردگی	۱۴۳	۲۳/۰۰	۰/۰۰	۲۳/۰۰	۱۲/۴۴	۴/۶۴	۲۱/۶۰	۱۹	-۱۶/۸۷	۰/۰۰۰
N۴	کمر رویی	۱۴۳	۲۱/۰۰	۳/۰۰	۲۴/۰۰	۱۵/۱۶	۳/۶۷	۱۳/۵۳	۱۹	-۱۲/۴۵	۰/۰۰۰
N۵	شتاب زدگی	۱۴۳	۲۲/۰۰	۳/۰۰	۲۵/۰۰	۱۲/۶۹	۴/۱۷	۱۷/۴۲	۱۵	-۶/۶۱	۰/۰۰۰

شاخص‌های آمار توصیفی عامل شخصیتی روان رنجوری و صفات شش‌گانه مربوط به آن در جدول بالا ارائه شده‌است. برای آگاهی از وضعیت دانشجویان این دانشگاه در عامل شخصیتی روان رنجوری و صفات شش‌گانه مربوط به آن، میانگین این عوامل و صفات در نمونه حاضر با میانگین نمونه آماری هنجاریابی شده آزمون، مشتمل بر دانشجویان دانشگاه‌های شیراز و تبریز و دانشگاه‌های علوم پزشکی این دو شهر (گروسی‌فرشی، ۱۳۷۷) با استفاده از آزمون t یک نمونه‌ای مورد مقایسه گرفت که نتایج حاصله در جدول بالا نشان داده شده است. همان‌گونه که مشاهده می‌گردد:

میانگین عامل روان رنجوری و صفات شش‌گانه آن (اضطراب، پرخاشگری، افسردگی، کمر رویی، شتاب‌زدگی و آسیب‌پذیری) در دانشجویان این دانشگاه با درجه آزادی ۱۴۲ و مقدار t محاسبه شده (به ترتیب برابر است با ۱۳/۴۷-؛ ۱۰/۷۸-؛ ۶/۰۲-؛ ۱۶/۸۷-؛ ۱۲/۴۵-؛ ۶/۶۱-) کمتر از میانگین دانشجویان نمونه هنجاریابی آزمون است که از لحاظ آماری در سطح ۰,۰۱ معنی‌دار است. بنابراین وضعیت این عامل و صفات آن در دانشجویان این دانشگاه مناسب‌تر از دانشجویان نمونه هنجاریابی است. مقایسه عامل روان رنجوری و صفات آن در دانشجویان سال یکم، دوم و سوم و شاخص‌های آماری آن در جداول زیر نشان داده شده است.

جدول شماره ۲ شاخص‌های آماری روان رنجوری در دانشجویان سال یکم، دوم و سوم

ردیف	متغیر	سال تحصیلی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	کمترین	بیشترین

103/00	18/00	18/28412	69/2593	54	سال یکم	روان رنجوری	N
120/00	35/00	18/38814	77/6154	52	سال دوم		
109/00	19/00	21/10353	76/5946	37	سال سوم		
120/00	18/00	19/34354	74/1958	143	جمع		
40/00	3/00	5/44783	12/0185	54	سال یکم	اضطراب	N1
22/00	4/00	4/11615	13/1923	52	سال دوم		
19/00	2/00	4/32136	12/2162	37	سال سوم		
40/00	2/00	4/70971	12/4965	143	جمع		
20/00	1/00	4/01500	10/7407	54	سال یکم	پرخاشگری	N2
22/00	2/00	4/24491	13/0192	52	سال دوم		
20/00	2/00	4/31736	11/8378	37	سال سوم		
22/00	1/00	4/26410	11/8531	143	جمع		
20/00	1/00	4/18376	11/0741	54	سال یکم	افسردگی	N3
22/00	4/00	4/54287	13/0962	52	سال دوم		
23/00	/00	5/05866	13/5135	37	سال سوم		
23/00	/00	4/64761	12/4406	143	جمع		
23/00	8/00	3/31547	15/3704	54	سال یکم	کمروبی	N4
22/00	6/00	3/35686	14/4231	52	سال دوم		
24/00	3/00	4/44958	15/9189	37	سال سوم		
24/00	3/00	3/67900	15/1678	143	جمع		
21/00	4/00	3/44995	11/8519	54	سال یکم	شتاب زدگی	N۵
25/00	4/00	4/58735	13/2308	52	سال دوم		
19/00	3/00	4/43793	13/1622	37	سال سوم		

25/00	3/00	4/17442	12/6923	143	جمع		
17/00	/00	4/11339	8/2037	54	سال یکم	آسیب پذیری	N۶
21/00	/00	4/92248	10/6538	52	سال دوم		
21/00	/00	4/40924	9/9459	37	سال سوم		
21/00	/00	4/59597	9/5455	143	جمع		

به منظور آزمون معنی داری میانگین های مشاهده شده، از تحلیل واریانس یک طرفه و تحلیل بعد از آزمون LSD استفاده شده است که اطلاعات حاصل در جداول زیر نشان داده شده است.

جدول شماره ۳ شاخص های مربوط به تفاوت روان رنجوری و صفات شش گانه آن در دانشجویان
سال یکم، دوم و سوم

ردیف	متغیر	واریانس	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	مقدار F	سطح معنی داری
N	روان رنجوری	بین گروهی	2158/568	2	1079/284 364/254	2/963	۰/۰۵
		درون گروهی	50995/597	140			
		جمع	53132/517	142			
N1	اضطراب	بین گروهی	40/420	2	20/210 22/209	۰/910	۰/40
		درون گروهی	3109/329	140			
		جمع	3149/748	142			
N2	پرخاشگری	بین گروهی	137/538	2	68/769 17/460	3/939	۰/۰۲
		درون گروهی	2444/378	140			
		جمع	2581/916	142			
N3	افسردگی	بین گروهی	165/779	2	82/889 20/725	4/000	۰/۰۲
		درون گروهی	2901/466	140			
		جمع	3067/245	142			
N4	کمرویی	بین گروهی	51/930	2	25/965 13/357	1/944	۰/۱۴
		درون گروهی	1870/042	140			
		جمع	1921/972	142			
N5	شتاب زدگی	بین گروهی	61/389	2	30/694 17/236	1/781	۰/۱۷
		درون گروهی	2413/073	140			
		جمع	2474/462	142			

۰/۰۱	4/128	83/517 20/232	2	167/034	بین گروهی	آسیب پذیری	N6
			140	2832/420	درون گروهی		
			142	2999/455	جمع		

* $P > 0/05$

همانگونه که در ردیف اول جدول شماره ۳ نشان داده شده است مقدار F محاسبه شده با ۲ درجه آزادی در صورت و ۱۴۲ درجه آزادی در مخرج برای روان رنجوری دانشجویان سال یکم، دوم و سوم برابر است با 2/963 که از لحاظ آماری معنا دار می باشد. بنابراین بین عامل شخصیتی روان رنجوری دانشجویان سال یکم، دوم و سوم تفاوت وجود دارد. به منظور دستیابی به اطلاعات بیشتر در خصوص میزان تفاوت روان رنجوری در دانشجویان یاد شده، از تحلیل بعد از آزمون LSD استفاده شده است که نتایج آن در جدول زیر خلاصه شده است.

جدول شاخص های مربوط به مقایسه میزان روان رنجوری بین دانشجویان سال یکم، دوم و سوم

نام متغیر	سال تحصیلی	اختلاف میانگین ها	سطح معنی داری
روان رنجوری	دانشجوی سال یکم	دانشجوی سال ۲	۰/۰۲
	دانشجوی سال دوم	دانشجوی سال ۳	۰/۰۷
	دانشجوی سال سوم	دانشجوی سال ۱	۰/۰۲
	دانشجوی سال سوم	دانشجوی سال ۳	۰/۸۰
	دانشجوی سال سوم	دانشجوی سال ۱	۰/۰۷
	دانشجوی سال سوم	دانشجوی سال ۲	۰/۸۰

* $P < 0/05$

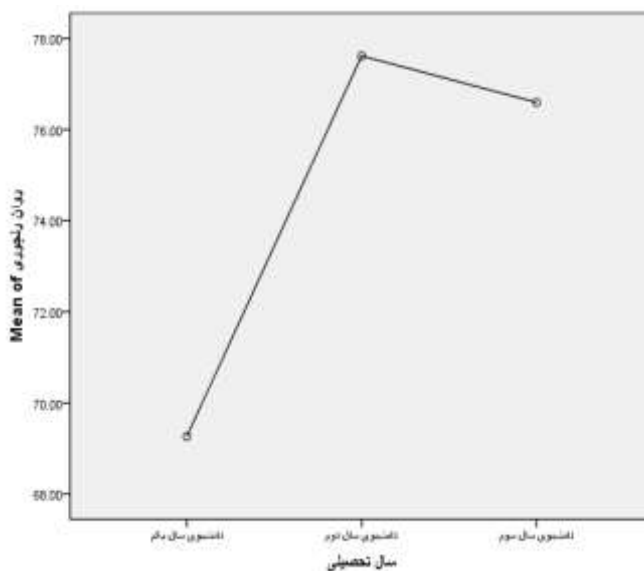
همانطور که مشاهده می گردد بین روان رنجوری دانشجویان سال اول با سال دوم تفاوت معنی دار وجود دارد، اما بین روان رنجوری دانشجویان سال ۱ با سال ۳ و سال ۲ با سال ۳ تفاوت معنی داری وجود ندارد. مراجعه به جدول شماره ۳ و مقایسه میانگین روان رنجوری دانشجویان سال های تحصیلی مختلف بیانگر آن است که روان رنجوری سال اول کمتر از دانشجویان سال دوم و سوم می باشد اما با اینکه روان رنجوری دانشجویان سال دوم اندکی بیش از دانشجویان سال سوم است، لیکن تفاوت آنها قابل ملاحظه نمی باشد.

به طور خلاصه:

۱- بین عامل روان رنجوری در دانشجویان سال های تحصیلی مختلف تفاوت معنی دار وجود دارد.

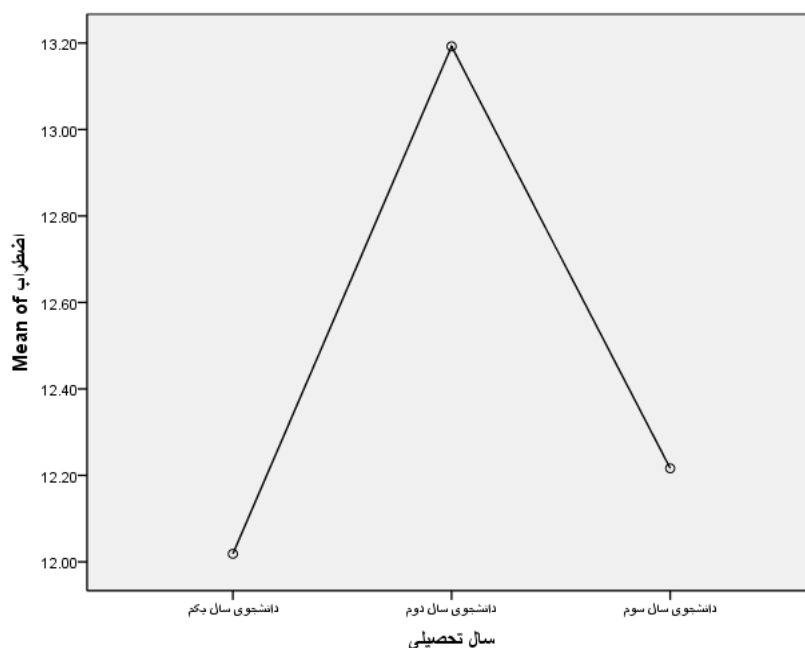
۲- بیشترین میزان روان رنجوری مربوط به دانشجویان سال دوم و کمترین میزان در دانشجویان سال اول مشاهده می گردد.

مقایسه میانگین روان رنجوری دانشجویان سال های تحصیلی مختلف بیانگر آن است که روان رنجوری دانشجویان سال اول کمتر از دانشجویان سال دوم و سوم می باشد و روان رنجوری سال دوم اندکی بیشتر از دانشجویان سال سوم می باشد.

همانگونه که در ردیف دوم جدول شماره ۳ نشان داده شده است مقدار F محاسبه شده با ۲ درجه آزادی در صورت و ۱۴۰ درجه آزادی در مخرج، اضطراب دانشجویان سال یکم، دوم و سوم برابر است با ۰/۹۱ که از لحاظ آماری معنا دار نمی باشد. بنابراین بین میزان اضطراب دانشجویان سال یکم، دوم و سوم تفاوتی وجود ندارد.

مقایسه میانگین اضطراب دانشجویان سال های تحصیلی مختلف بیانگر آن است که اضطراب دانشجویان سال اول کمتر از دانشجویان سال دوم و سوم می باشد و اضطراب سال دوم اندکی بیشتر از دانشجویان سال سوم می باشد.

همانگونه که در ردیف سوم جدول شماره ۳ نشان داده شده است مقدار F محاسبه شده با ۲ درجه آزادی در صورت و ۱۴۰ درجه آزادی در مخرج، پرخاشگری دانشجویان سال یکم، دوم و سوم برابر است با $3/939$ که از لحاظ آماری معنا دار می باشد. بنابراین بین میزان پرخاشگری دانشجویان سال یکم، دوم و سوم تفاوت وجود دارد. به منظور دستیابی به اطلاعات بیشتر در خصوص میزان تفاوت اضطراب در دانشجویان یاد شده، از تحلیل بعد از آزمون LSD استفاده شده است که نتایج آن در جدول زیر خلاصه شده است.

شاخص‌های مربوط به مقایسه میزان پرخاشگری بین دانشجویان سال یکم، دوم و سوم

نام متغیر	سال تحصیلی	اختلاف میانگین‌ها	سطح معنی داری
پرخاشگری	دانشجوی سال یکم	$-2/27849^*$	۰/۰۰۶
	دانشجوی سال دوم	$-1/09710$	۰/۲۲
	دانشجوی سال سوم	$2/27849^*$	۰/۰۰۶
	دانشجوی سال یکم	$1/18139$	۰/۱۹
	دانشجوی سال دوم	$1/09710$	۰/۲۲

سال سوم	دانشجوی سال ۲	-1/18139	۰/۱۹

$$* P < 0/05$$

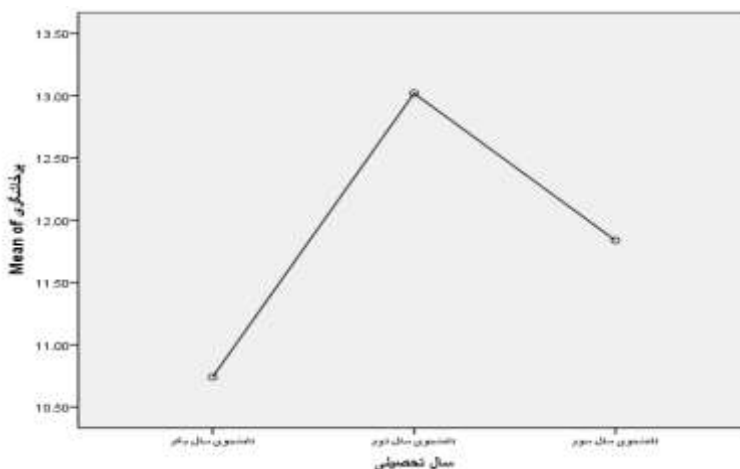
همانطور که در جدول بالا مشاهده می‌گردد بین پرخاشگری دانشجویان سال اول با سال دوم تفاوت معنی‌دار وجود دارد، اما بین پرخاشگری دانشجویان سال ۱ با سال ۳ و سال ۲ با سال ۳ تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. مراجعه به جدول و مقایسه میانگین پرخاشگری دانشجویان سال‌های تحصیلی مختلف بیانگر آن است که پرخاشگری سال اول کمتر از دانشجویان سال دوم و سوم می‌باشد، اما با اینکه پرخاشگری دانشجویان سال دوم اندکی بیش از دانشجویان سال سوم است لیکن تفاوت آنها قابل ملاحظه نمی‌باشد.

به طور خلاصه:

۱- بین صفت پرخاشگری در دانشجویان سال‌های تحصیلی مختلف تفاوت معنی‌دار وجود دارد.

۲- بیشترین میزان پرخاشگری مربوط به دانشجویان سال دوم و کمترین میزان در دانشجویان سال اول مشاهده می‌گردد.

مقایسه میانگین پرخاشگری دانشجویان سال‌های تحصیلی مختلف بیانگر آن است که پرخاشگری دانشجویان سال اول کمتر از دانشجویان سال دوم و سوم می‌باشد، و پرخاشگری سال دوم اندکی بیشتر از دانشجویان سال سوم می‌باشد.

همانگونه که در ردیف چهارم جدول شماره ۳ نشان داده شده است مقدار F محاسبه شده با ۲ درجه آزادی در صورت و ۱۴۰ درجه آزادی در مخرج، افسردگی دانشجویان سال یکم، دوم و سوم برابر است با 4/000 که از لحاظ آماری معنا دار می باشد. بنابراین بین میزان افسردگی دانشجویان سال یکم، دوم و سوم تفاوت وجود دارد. به منظور دستیابی به اطلاعات بیشتر در خصوص میزان تفاوت افسردگی در دانشجویان یاد شده، از تحلیل بعد از آزمون LSD استفاده شده است که نتایج آن در جدول زیر خلاصه شده است.

جدول شاخص‌های مربوط به مقایسه میزان پرخاشگری بین دانشجویان سال یکم، دوم و سوم

نام متغیر	سال تحصیلی	اختلاف میانگین‌ها	سطح معنی داری
افسردگی	دانشجوی سال ۲	$-2/02208^*$	۰/۰۲
	دانشجوی سال ۳	$-2/43944^*$	۰/۰۱
	دانشجوی سال ۱	$2/02208^*$	۰/۰۲
	دانشجوی سال ۳	$-4/1736$	۰/۶۷
	دانشجوی سال ۱	$2/43944^*$	۰/۰۱
	دانشجوی سال ۲	$41736/$	۰/۶۷

* $P < 0/05$

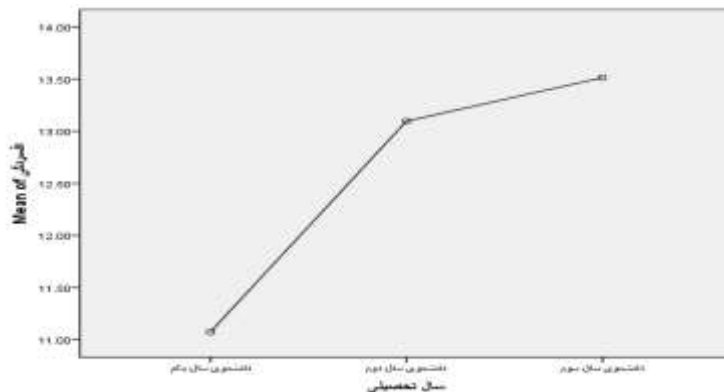
همانطور که مشاهده می‌گردد بین افسردگی دانشجویان سال اول با سال دوم و سال اول با سال سوم تفاوت معنی‌دار وجود دارد، اما بین افسردگی دانشجویان سال ۲ با سال ۳ تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. مراجعه به جدول و مقایسه میانگین افسردگی دانشجویان سال‌های تحصیلی مختلف بیانگر آن است که افسردگی سال اول کمتر از دانشجویان سال دوم و سوم می‌باشد اما با اینکه افسردگی دانشجویان سال دوم اندکی کمتر از دانشجویان سال سوم است لیکن تفاوت آنها قابل ملاحظه نمی‌باشد.

به طور خلاصه:

۱- بین صفت افسردگی در دانشجویان سال‌های تحصیلی مختلف تفاوت معنی‌دار وجود دارد.

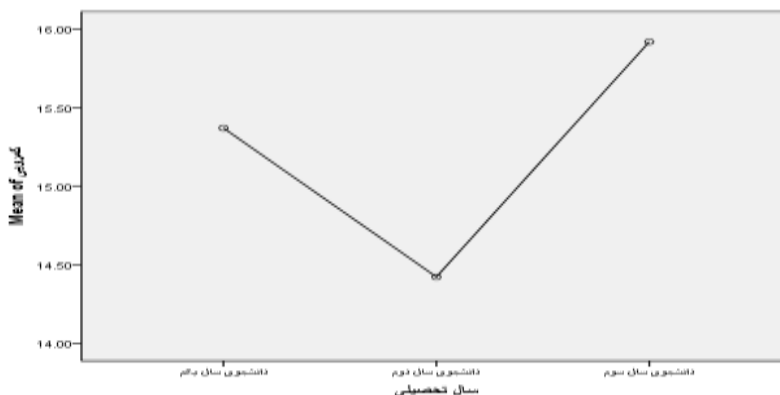
۲- بیشترین میزان افسردگی مربوط به دانشجویان سال سوم و کمترین میزان در دانشجویان سال اول مشاهده می‌گردد.

مقایسه میانگین افسردگی دانشجویان سال‌های تحصیلی مختلف بیانگر آن است که افسردگی دانشجویان سال اول کمتر از دانشجویان سال دوم و سوم می‌باشد و افسردگی سال سوم اندکی بیشتر از دانشجویان سال دوم می‌باشد.

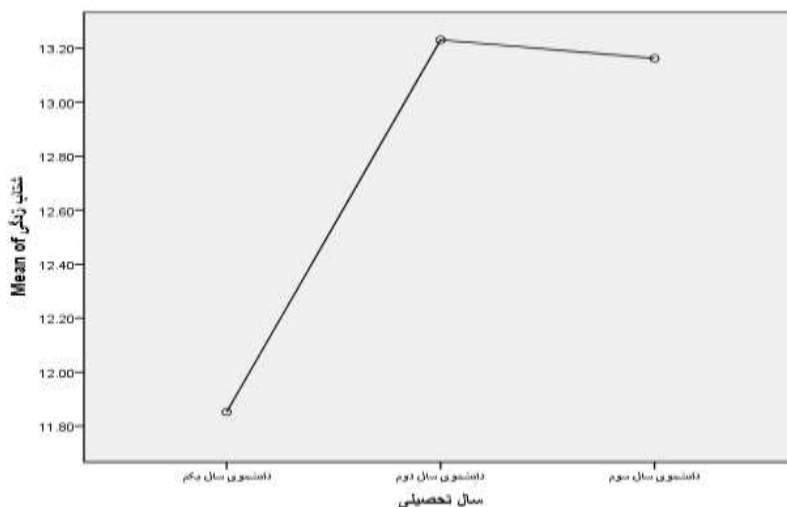
همانگونه که در ردیف پنجم جدول شماره ۳ نشان داده شده است مقدار F محاسبه شده با ۲ درجه آزادی در صورت و ۱۴۰ درجه آزادی در مخرج، کمرویی دانشجویان سال یکم، دوم و سوم برابر است با $1/944$ که از لحاظ آماری معنا دار نمی‌باشد. بنابراین بین میزان کمرویی دانشجویان سال یکم، دوم و سوم تفاوتی وجود ندارد.

مقایسه میانگین کمرویی دانشجویان سال‌های تحصیلی مختلف بیانگر آن است که کمرویی دانشجویان سال دوم کمتر از دانشجویان سال اول و سوم می‌باشد و کمرویی سال سوم اندکی بیشتر از دانشجویان سال اول می‌باشد.

همانگونه که در ردیف ششم جدول شماره ۳ نشان داده شده است مقدار F محاسبه شده با ۲ درجه آزادی در صورت و ۱۴۰ درجه آزادی در مخرج، شتاب زدگی دانشجویان

سال یکم، دوم و سوم برابر است با $1/781$ که از لحاظ آماری معنا دار نمی باشد. بنابراین بین میزان شتاب زدگی دانشجویان سال یکم، دوم و سوم تفاوتی وجود ندارد. مقایسه میانگین شتاب زدگی دانشجویان سال های تحصیلی مختلف بیانگر آن است که شتاب زدگی دانشجویان سال اول کمتر از دانشجویان سال دوم و سوم می باشد و شتاب زدگی سال سوم اندکی کمتر از دانشجویان سال دوم می باشد.

همانگونه که در ردیف هفتم جدول شماره ۳ نشان داده شده است مقدار F محاسبه شده با ۲ درجه آزادی در صورت و ۱۴۰ درجه آزادی در مخرج، آسیب پذیری دانشجویان سال یکم، دوم و سوم برابر است با $4/128$ که از لحاظ آماری معنا دار می باشد. بنابراین بین میزان آسیب پذیری دانشجویان سال یکم، دوم و سوم تفاوت وجود دارد. به منظور دستیابی به اطلاعات بیشتر در خصوص میزان تفاوت آسیب پذیری در دانشجویان یاد شده، از تحلیل بعد از آزمون LSD استفاده شده است که نتایج آن در جدول زیر خلاصه شده است.

جدول شاخص های مربوط به مقایسه میزان آسیب پذیری بین دانشجویان سال یکم، دوم و سوم

نام متغیر	سال تحصیلی	اختلاف میانگین ها	سطح معنی داری
آسیب پذیری	دانشجوی سال ۲	$-2/45014^*$	$.006/$
	دانشجوی سال ۳	$-1/74224$	$.072/$
	دانشجوی سال ۱	$2/45014^*$	$.006/$
	دانشجوی سال ۳	$70790/$	$.466/$
	دانشجوی سال ۱	$1/74224$	$.072/$

سال سوم	دانشجوی سال ۲	-70790	466/

$$* P < 0/05$$

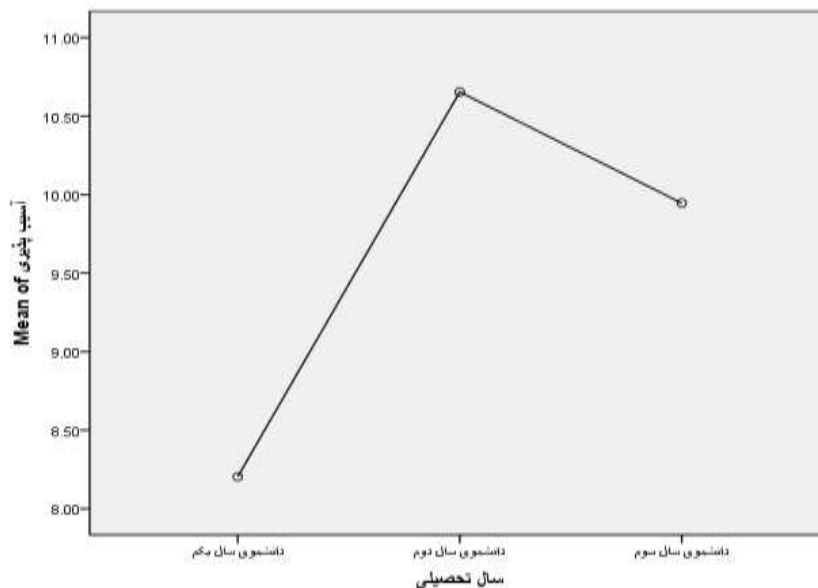
همانطور که مشاهده می‌گردد بین آسیب پذیری دانشجویان سال اول با سال دوم تفاوت معنی‌دار وجود دارد، اما بین آسیب پذیری دانشجویان سال ۱ با سال ۳ و سال ۲ با سال ۳ تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. مراجعه به جدول شماره ۱۱-۴ و مقایسه میانگین آسیب پذیری دانشجویان سال‌های تحصیلی مختلف بیانگر آن است که آسیب پذیری سال اول کمتر از دانشجویان سال دوم و سوم می‌باشد اما با اینکه آسیب پذیری دانشجویان سال دوم اندکی بیش از دانشجویان سال سوم است لیکن تفاوت آن‌ها قابل ملاحظه نمی‌باشد.

به طور خلاصه:

۱- بین صفت آسیب پذیری در دانشجویان سال‌های تحصیلی مختلف تفاوت معنی‌دار وجود دارد.

۲- بیشترین میزان آسیب‌پذیری مربوط به دانشجویان سال دوم و کمترین میزان در دانشجویان سال اول مشاهده می‌گردد.

مقایسه میانگین آسیب‌پذیری دانشجویان سال‌های تحصیلی مختلف بیانگر آن است که آسیب‌پذیری دانشجویان سال اول کمتر از دانشجویان سال دوم و سوم می‌باشد و آسیب‌پذیری سال سوم اندکی کمتر از دانشجویان سال دوم می‌باشد.

بحث و نتیجه گیری

شخصیت، از بنیادی‌ترین مفاهیم روانشناسی است که نظریه‌های مختلفی از جمله نظریه یادگیری اجتماعی، نظریه روانکاوی و نظریه صفات شخصیت در مورد آن وجود دارد. با توجه به این نظریه‌ها، شخصیت را می‌توان تعداد ابعاد پیوسته توصیف کرد که هر یک نماینده یک صفت هستند. بر اساس نظریه صفات شخصیت، جنبه‌های مهم رفتار و تجارب آدمی را می‌توان با تعداد محدودی از صفات توصیف کرد. هر یک از این صفات در جامعه توزیع بهنجار دارد. در سال‌های اخیر، این نظریه بر اساس الگوی پنج عاملی شخصیت تبیین می‌شود (۷). بر اساس این الگو، شخصیت انسان را می‌توان به وسیله پنج عامل بزرگ تبیین کرد که یکی از آن‌ها روان‌رنجورخوبی است. این مطالعه از نوع علمی-مقایسه‌ای بوده و جامعه آماری آن شامل کلیه دانشجویان دانشگاه افسری امام علی (ع)، شامل دانشجویان ورودی سال‌های ۱۳۹۰، ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ است. نتایج بدست آمده بیانگر آن است که بین عامل شخصیتی روان‌رنجوری در دانشجویان سال یکم، دوم و سوم تفاوت وجود دارد ($P < 0/05$, $F = 2/963$). نتایج تحلیل بعد از آزمون LSD بیانگر آن است که بیشترین میزان روان‌رنجوری مربوط به دانشجویان سال دوم و کمترین میزان در دانشجویان سال اول می‌باشد، همچنین روان‌رنجوری دانشجویان سال اول کمتر از دانشجویان سال دوم و سوم می‌باشد و روان‌رنجوری سال دوم اندکی بیشتر از دانشجویان سال سوم می‌باشد. همچنین از بین صفات این عامل:

۱- بین میزان اضطراب دانشجویان سال یکم، دوم و سوم تفاوتی وجود ندارد. با این وجود اضطراب دانشجویان سال اول اندکی کمتر از دانشجویان سال دوم و سوم می‌باشد و اضطراب سال دوم اندکی بیشتر از دانشجویان سال سوم می‌باشد.

۲- بین پرخاشگری دانشجویان سال اول با سال دوم تفاوت معنی‌دار وجود دارد. بیشترین میزان پرخاشگری مربوط به دانشجویان سال دوم و کمترین میزان در دانشجویان سال اول مشاهده می‌گردد. پرخاشگری دانشجویان سال اول کمتر از دانشجویان سال دوم و سوم می‌باشد و پرخاشگری سال دوم اندکی بیشتر از دانشجویان سال سوم می‌باشد.

۳- بین افسردگی دانشجویان سال اول با سال دوم و سال اول با سال سوم تفاوت معنی‌دار وجود دارد. بیشترین میزان افسردگی مربوط به دانشجویان سال سوم و کمترین میزان در دانشجویان سال اول مشاهده می‌گردد.

۴- بین کم‌رویی دانشجویان سال یکم، دوم و سوم تفاوتی وجود ندارد. با این وجود کم‌رویی دانشجویان سال دوم کمتر از دانشجویان سال اول و سوم می‌باشد و کم‌رویی سال

سوم اندکی بیشتر از دانشجویان سال اول می باشد.

۵- بین میزان شتابزدگی دانشجویان سال یکم، دوم و سوم تفاوتی وجود ندارد. با این وجود شتابزدگی دانشجویان سال اول کمتر از دانشجویان سال دوم و سوم می باشد و شتابزدگی سال سوم اندکی کمتر از دانشجویان سال دوم می باشد.

۶- بین میزان آسیب پذیری دانشجویان سال یکم، دوم و سوم تفاوت وجود دارد. بین آسیب پذیری دانشجویان سال اول با سال دوم تفاوت معنی دار وجود دارد، اما بین آسیب پذیری دانشجویان سال ۱ با سال ۳ و سال ۲ با سال ۳ تفاوت معنی داری وجود ندارد. همچنین بیشترین میزان آسیب پذیری مربوط به دانشجویان سال دوم و کمترین میزان در دانشجویان سال اول مشاهده می گردد.

همچنین نتایج مقایسه عوامل و صفات شخصیتی بین دانشجویان مورد مطالعه با میانگین نمونه آماری هنجاریابی شده آزمون، بیانگر آن است که میانگین عامل روان رنجوری و صفات شش گانه آن (اضطراب، پرخاشگری، افسردگی، کمرویی، شتابزدگی و آسیب پذیری) در دانشجویان این دانشگاه کمتر از میانگین دانشجویان نمونه هنجاریابی آزمون است.

محققان دیگری تحقیقاتی همسو با تحقیق حاضر انجام داده اند؛ به طور مثال گارباینو و همکاران (۲۰۱۲) در بررسی نیمرخ روانی افسران نظامی با مردم عادی بیان نمودند که بیش از دو سوم این افسران به جز در مورد ثبات هیجانی و خود فریبی گزارش شده کاملاً با افراد عادی و غیر نظامی شباهت داشتند، اما یک سوم باقیمانده در همه بخش های شخصیت نمرات بالاتری نسبت به مردم عادی بدست آوردند. همچنین این افسران در زمینه افسردگی، اضطراب، فرسودگی شغلی، کمبود همدلی نمرات پایین تر و در بالندگی سازمانی نمرات بالاتری از سایر افراد عادی بدست آوردند که با یافته های تحقیق حاضر همخوانی دارد.

چتور، ودولا و جوزف (۲۰۰۷) نیز در مطالعه ای روی ۵۰ افسر خلبان به این نتیجه رسیدند که این افسران از لحاظ ویژگی بهزیستی روان شناختی در سطح متوسط، از لحاظ صفت شخصیتی روان رنجوری در سطح بالا و از نظر صفت شخصیتی برون گرایی در سطح خیلی بالایی قرار دارند که با نتایج تحقیق حاضر همخوانی دارد.

هر چند یافته های این پژوهش نشان دهنده تغییر در برخی از صفات شخصیتی دانشجویان مورد مطالعه است. اما این تغییرات را نمی توان به نوع آموزش های خاص در این دانشگاه نسبت داد و عوامل دیگری از جمله نحوه جذب و گزینش دانشجو در این دانشگاه مرتبط باشد. با عنایت به موارد یاد شده تحقیقات دیگری می بایست طرح ریزی و اجرا گردد تا به تبیین نتایج این تحقیق پرداخت.

منابع

- آتشی، سید حسین و رضایی، علی (۱۳۹۴). پیش‌بینی موفقیت شغلی فرماندهان و افسران نزاجا از طریق ویژگی‌های شخصیتی نئو. طرح تحقیقاتی، دانشگاه افسری امام علی(ع).
- پروین، لارنس، ای (۱۳۷۳). روانشناسی شخصیت : نظریه و تحقیق (جلد اول). ترجمه دکتر محمدجعفر جوادی و دکتر پروین کدیور، تهران : موسسه خدمات فرهنگی رسا.
- حق شناس، حسن (۱۳۹۰). روانشناسی شخصیت. شیراز: نشر علوم پزشکی شیراز.
- راس، آلن، ا. (۱۳۷۵) روانشناسی شخصیت : نظریه‌ها و فرایندها. ترجمه سیاوش جمالفر، تهران : انتشارات نشر روان
- شاملو، سعید (۱۳۷۴). مکتب‌ها و نظریه‌ها در روانشناسی شخصیت : تهران: انتشارات رشد
- شفیع‌آبادی، عبدالله (۱۳۷۶). راهنمایی و مشاوره شغلی و حرفه‌ای و نظریه‌های انتخاب شغل. تهران: انتشارات رشد.
- کریمی، یوسف (۱۳۷۶). روانشناسی شخصیت. تهران: موسسه نشر و ویرایش.
- ملکی، بهنام؛ صانعی، سعید؛ برهانی، حسین و قوامی، اکبر (۱۳۹۰) . تأثیر دوره آموزش نظامی بر ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان نظامی، مجله طب نظامی. ش ۳، صص ۱۵۹-۲۰۰.
- میرسپاسی، ناصر (۱۳۸۱). مدیریت استراتژیک منابع انسانی. تهران: انتشارات میر.
- Costa, P.T., &McCare, P. R. (1999).Revised NEO personality inventory (NEO-PI-R) and NEO five-factor inventory (NEO-FFI) professional manual. Odessa, FL, psychological assessment resources.
- Bleidorn, W., Hopwood, C. J., Back, M. D., Denissen, J. J., Hennecke, M., Hill, P. L., ... & Zimmermann, J. (2021). Personality trait stability and change. *Personality Science*, 2(1), e6009.
- Xie, D., & Cobb, C. L. (2020). Revised NEO Personality Inventory (NEO-PI-R). *The Wiley encyclopedia of personality and individual differences: Measurement and assessment*, 335-350.
- El Khoueiry, C., Sacre, H., Haddad, C., Akel, M., Saade, S., Hallit, S., & Obeid, S. (2021). Selfie addiction: The impact of personality traits? A cross-sectional study among the Lebanese population. *Perspectives in Psychiatric Care*, 57(1), 167-178.
- Lemaitre, A. L., Herbet, G., Duffau, H., & Lafargue, G. (2021). Personality and behavioral changes after brain tumor resection: a lesion mapping study. *Acta Neurochirurgica*, 163, 1257-1267.

- DeYoung, C. G. (2015). Cybernetic Big Five Theory. *Journal of Research in Personality*, 56, 33-58
- DeYoung, C. G., Quilty, L. C., & Peterson, J. B. (2007). Between facets and domains: 10 aspects of the Big Five. *Journal of Personality and Social Psychology*, 93, 880–896
- Raducanu, R.R. (2012), Assessment of employees' attitudes and intentions to share knowledge based on their individual characteristics (Doctorial Dissertation, Master's thesis in management in creative business process, Department of Strategic Management and Globalization, Copenhagen Business School, Copenhagen.
- Gupta, B. (2008), Role of personality in knowledge sharing and knowledge acquisition behaviour, *Journal of the Indian Academy of Applied Psychology*, Vol. 34 No. 1, pp. 143-149.